

Dawaj dobro, jakie dawać możesz, wszystkimi środkami, jakie posiadasz, na wszystkich drogach, po których kroczysz, wszystkim ludziom, których spotkasz, tak długo jak tylko możesz...

autor nieznany

Załącznik Nr 1

Informacja dla potencjalnego dawcy komórek krwiotwórczych

Miejsce wykonania badania

Rekrutacją kandydatów na dawców szpiku dla Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Poznaniu zajmują się:

- 1) **Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Bydgoszczy, które mieści się przy ulicy Ks. Markwarta 8.** Rejestracja dawców odbywa się w poniedziałki, wtorki, środy i piątki w godzinach od 7:30 do 15:00, w czwartki od 7:30 do 17:30 a w soboty od 8:00 do 12:00;
- 2) **Oddziały Terenowe** w Toruniu, w Grudziądzu, w Brodnicy, w Inowrocławiu oraz we Włocławku/ - godziny pracy OT zgodnie z harmonogramem podanym na stronie internetowej

www.rckik-bydgoszcz.com.pl

Kto może zgłosić się do badań i zostać potencjalnym dawcą komórek krwiotwórczych

Do badań tych może zgłosić się każda osoba w wieku 18 do 45 lat, z dowodem osobistym lub innym dokumentem tożsamości posiadającym zdjęcie oraz nr PESEL (np. prawo jazdy, legitymacja szkolna, paszport) **po zjedzeniu lekkiego posiłku.**

Pierwszym etapem jest wypełnienie „Karty Ewidencyjnej” oraz „Kwestionariusza dla krwiodawców”

Następnie kandydat przechodzi badanie lekarskie. Lekarz RCKiK decyduje, czy aktualny stan zdrowia pozwala na zakwalifikowanie danej osoby jako potencjalnego dawcy szpiku. W gabinecie lekarskim dawca może też uzyskać wyczerpujące informacje na nurtujące go pytania i ewentualne wątpliwości. Od potencjalnego dawcy szpiku pobiera się około 12 ml krwi żyłnej celem wykonania badania antygenów zgodności tkankowej klasy I i II.

Wyniki badania i dane osobowe zostają następnie zapisane w bazie kandydatów na dawcę szpiku kostnego.

Przeszczepienie szpiku kostnego, czyli wykonanie zabiegu polegającego na podaniu pacjentowi preparatu zawierającego **komórki macierzyste** krwiotworzenia, które są w stanie odtworzyć jego chory **układ krwiotwórczy**, zniszczony wcześniej przez stosowaną chemio- lub radioterapię stosowane jest w wielu schorzeniach głównie w chorobach nowotworowych takich jak białaczki i chłoniaki ale też w wadach wrodzonych, niedokrwistości aplastycznej, talasemii i innych.

Prawdopodobieństwo zostania rzeczywistym dawcą komórek macierzystych po pozytywnym przejściu badań i zakwalifikowaniu się do Centralnego Rejestru Niespokrewnionych Dawców Szpiku wynosi 0,001376, to znaczy że 13 osób z 10 tysięcy zarejestrowanych potencjalnych dawców będzie mogła rzeczywiście oddać swoje komórki macierzyste chorej osobie i uratować jej życie.

Związane to jest z ogromną różnorodnością antygenów zgodności tkankowej (HLA) w populacji. Im więcej potencjalnych dawców liczy Centralny Rejestr, tym szanse znalezienia dawcy zgodnego są większe.

Rejestr Krajowy przyspiesza procedurę poszukiwania zgodnego dawcy krwiotwórczych komórek macierzystych, ułatwia cały proces badań i ostatecznej kwalifikacji oraz czyni prostszym sam zabieg pobrania szpiku.

Dawca należący do rodzimego rejestru otaczany jest po oddaniu komórek krwiotwórczych opieką medyczną. Znalezienie w rejestrze zgodnego dawcy uruchamia procedurę ostatecznej kwalifikacji dawcy i pobrania materiału do transplantacji:

Dane każdego z zarejestrowanych są przekazywane do POLTRANSPLANTU a tym samym do „MIĘDZYNARODOWEGO REJESTRU POTENCJALNYCH DAWCÓW SZPIKU I KRWI PĘPOWINOWEJ”!!!!!!!

Krwiotwórcze komórki macierzyste można pobrać:

z krwi obwodowej przy użyciu specjalnego urządzenia zwanego separatorem komórkowym. Zabieg ten wykonuje się ambulatoryjnie, trwa około 3-4 godziny i praktycznie niewiele się różni od pobrania krwi pełnej, a zwłaszcza płytek krwi. Pobranie komórek hematopoetycznych z krwi obwodowej wymaga wcześniejszego podania leku zwiększającego ich ilość we krwi obwodowej. Lek ten podawany jest podskórnie 1-2 x dziennie przez 4-6 kolejnych dni. Następstwem podawania tego leku jest poza zwiększeniem liczby komórek krwiotwórczych również

zwiększenie liczby leukocytów.

Podstawowymi działaniami ubocznymi stosowania tego leku są: ból kości, mięśni, osłabienie, odczyn w miejscu wstrzyknięcia.

Sam zabieg pobrania afereza jest bezpieczny, a podstawowymi działaniami ubocznymi, które mogą pojawić się w związku z wykonaniem tego zabiegu jest ból w miejscu wkłucia, objawy związane z podaniem środków przeciwwkrzepliwych - delikatne mrowienie, drętwienie języka, ust, palców ustępujące bardzo szybko po podaniu preparatów wapnia. Afereza może też spowodować przejściowe obniżenie liczby płytek krwi.

Coraz rzadziej stosowany jest sposób pobrania komórek macierzystych z talerza kości biodrowej metodą wielokrotnych nakłuć, oczywiście w znieczuleniu ogólnym na sali zabiegowej. Ten sposób pobrania komórek macierzystych, wymaga 2-dniowej hospitalizacji. Jak każdy zabieg wykonywany w znieczuleniu ogólnym niesie za sobą **potencjalne zagrożenia związane ze znieczuleniem** - ból gardła (związany z zakładaniem rurki intubacyjnej), nudności, wymioty i ból głowy. **Sam zabieg pobrania szpiku może być przyczyną** bólu, obrzęku, tkliwości w okolicy nakłucia spowodowanych uszkodzeniem tkanek w trakcie aspiracji szpiku. Niezwykle rzadko opisywane są powikłania krążeniowe, przejściowe nasilone odczucie zmęczenia, przejściowe (związane ze znieczuleniem) zaburzenia oddawania moczu. Dostępne dane wskazują na 2% prawdopodobieństwo wystąpienia istotnych powikłań i mniej niż 1%, ze skutki uboczne będą trwały dłużej niż 3 miesiące. Większość dawców wraca do pełnej sprawności po 2-3 tygodniach od pobrania szpiku.

Pełna regeneracja szpiku dawcy po pobraniu komórek macierzystych trwa około 2-3 tyg.

Prawa przysługujące Dawcy Przeszczepu i Zasłużonemu Dawcy Przeszczepu:

1. Uprawnienia do korzystania poza kolejnością z ambulatoryjnej opieki zdrowotnej.
2. Opieka medyczna po pobraniu komórek macierzystych szpiku lub krwi obwodowej.
3. Zwrot kosztów dojazdu do miejsca wykonania badań i pobrania komórek krwiotwórczych oraz zwrot kosztów pobytu dawcy w hotelu (hotel organizuje szpital pobierający lub zapewnia bezpłatny pobyt na oddziale w wydzielonej 1-osobowej sali) związane z pobraniem.

Dodatkowe uprawnienia przysługujące Zasłużonemu Dawcy Przeszczepu:

1. Bezpłatne do wysokości limitu określonego w art. 38 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164, poz. 1027 z późn. zmianami) zaopatrzenie w leki podstawowe i uzupełniające.
2. Bezpłatne zaopatrzenie w leki, które świadczeniobiorca może stosować w związku z oddawaniem szpiku lub innych regenerujących tkanek - wykaz zamieszczony jest w Rozporządzeniu MZ z dnia 03.02.2010 roku (Dz. U. Nr, 23, poz. 119)

Możliwość korzystania z tych świadczeń jest wykonywana na podstawie przedłożenia legitymacji Dawcy Przeszczepu (wydawana przez Podmiot Leczniczy dokonujący pobrania) lub Zasłużonego Dawcy Przeszczepu (legitymacja wydawana przez ministra właściwego ds. zdrowia).

Serdecznie zapraszamy wszystkich wrażliwych na ludzkie cierpienie do wspólnego tworzenia rodzimego rejestru, ponieważ działając razem na pewno uratujemy życie wielu chorym.